

Karmøy kommune

Karmsund Havn IKS
Garpeskjærvegen 2
5515 Haugesund
Postboks 186, 5501 Haugesund
T: +47 52 70 37 50
F: +47 52 70 37 69
E: postmottak@karmsund-
havn.no

Deres ref:
23/5659-4

Dato:
21.08.2023

Vedrørende klage på reguleringsplan - Landstrøm Fosen

1. Innledning

Det vises til innkomne klager på reguleringsplan 5113 - Landstrøm Fosen. Karmsund Havn har fått svarfrist til 31.08.2023.

Karmsund Havn kan ikke se at det foreligger feil i kommunens saksbehandling.

Alle relevante hensyn og interesser har vært hørt, vurdert og vektlagt i planprosessen og i vedtaket. Selve utfallet av interesseavveiningen ligger innenfor den kommunale skjønnsutøvelsen og det kommunale selvstyret. Nedenfor gis en nærmere redegjørelse.

2. Om reguleringsplanen og saksbehandlingen

Detaljreguleringsplan 5113 - Landstrøm Fosen, ble vedtatt av kommunestyret den 24.04.2023 etter forutgående saksbehandling i hovedutvalget for teknisk og miljø og kommuneadministrasjonen, i samsvar med plan- og bygningslovens regler. Karmsund Havn har vært forslagsstiller, men eier ikke den aktuelle eiendommen gnr. 109, bnr. 3.

Reguleringsplanen har til formål å legge til rette for bruk av landstrøm fra eiendommen gnr. 109, bnr. 3. Eiendommen har siden 70-tallet vært benyttet i forbindelse med opplag av skip i henhold til avtale med Karmsund Havn. Selve opplagsområdet i sjø er allerede regulert til opplag, og omfattes ikke av den vedtatte reguleringsplanen 5113.

Reguleringsplanen er et positivt tiltak for miljøet og omgivelsene. Planen åpner for etablering av trafo med tilkomstvei, og kabelskap med midlertidig anleggsvei. Ved sjøen åpnes det for å etablere gangsti til kabelskapene og en liten brygge for mindre båter. Hoveddelen av området er foreslått regulert til LNF, og bruk og vern av sjø og vassdrag. Det går en eksisterende høyspent luftledning (22 kV) inn i området. Etter krav fra strømselskapet Fagne, reguleres det inn en hensynssone over strømlinningen, men dette har ingen innvirkning på områdets reguleringsmessige status eller dagens bruk.

Det ble gjort grundige undersøkelser av naturmangfoldet på stedet i forbindelse med utredningen av planen, og det ble avdekket få negative miljøkonsekvenser av tiltaket. Alle funn har blitt hensyntatt, og undersøkelsene har gitt tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for videre utredning, jf. planbeskrivelsen side 10-16. ROS-analysen svært liten risiko for ulykker eller uønskede hendelser.

Planen er vurdert i henhold til plan- og bygningslovens kapittel 14 («konsekvensutredninger for tiltak og planer etter annet lovverk») og forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften). Det er vurdert at planen ikke medfører krav om konsekvensutredning jf. KU-forskriften §§ 6-8. Det er bl.a. vist til at anleggsveien er ca. 150 meter og dermed ikke kommer inn under tiltak i vedlegg I eller II i forskriften. Selve anlegget er ikke konsesjonspliktig, og kommer dermed ikke inn under KU-forskriften. Planen fører ikke til vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.

Det fremgår klart at fordelene ved tiltaket er vurdert opp mot ulempene, og at hensynet til grunneiere, naboer, strandsonen, naturmangfoldet, mv. har blitt vurdert i saken.

Interesseavveiningene som er foretatt i saksbehandlingen er oppsummert i saksfremlegget for kommunestyret. Vi vil trekke frem noen enkeltelementer nedenfor, men presiserer samtidig at alle saksdokumentene i saken er relevante og må leses i sammenheng, herunder kommunens merknadsvurderinger, planbeskrivelsen, mv. Hensynet til berørte interesser ble også diskutert muntlig i gjennomgangen hos hovedutvalget for teknisk og miljø og kommunestyret.

Planens påvirkning i terrenget er drøftet i saksfremlegget side 8. Her vises det til at ny adkomstveg og snuhammer er planlagt slik at det gjøres minst mulig inngrep i terrenget. I forkant av anleggsarbeidet graves løsmasser og vegetasjonsdekket av, og legges til side langs grøfta. Når byggearbeidene er ferdige, legges de samme løsmassene, med vegetasjon, tilbake over både grøft og anleggsvei. Slik vil sårene i terrenget i stor grad tilbakeføres etter noen vekstsesonger. Det er dermed bare den øverste delen av vegen V1 (ikke anleggsvei) som vil bli permanent, resten gror igjen og det vil til slutt bare være en sti igjen, som en kan bruke til enkelt vedlikehold.

Hensynet til strandsonen er drøftet i saksfremlegget side 8-9. Det gis en nærmere vurdering av i hvilken grad strandsonen blir berørt av tiltaket. Det er vist til at strandsonen vil bli inngjerdet og utilgjengelig på to steder dersom begge kabelskapene er i bruk. Imidlertid befinner det sørligste kabelskapet seg på en bratt knaus, og området vil dermed uansett ikke være tilgjengelig for gående. Det er ikke vurdert at tiltaket forringer arealer som benyttes av barn og unge. Tiltaket er vurdert å ikke ha innvirkning på folkehelsen i området.

Tiltakets virkning overfor naboene og omgivelsene er drøftet i saksfremlegget side 9-10. Det fremgår at tiltaket vil gi veldig liten innvirkning på naboene. Det vises til at terrenget er bratt og kupert, og at trafoen ikke vil overstige 4 meter. Det er også vist til at opplagsområdet i sjø allerede er regulert i overordnet plan, og dermed ikke vil medføre endringer. Tiltaket vil heller ikke være hørbart for naboene, og vil redusere støy og utslipp i forhold dersom opplagsområdet ikke er tilrettelagt for landstrøm.

Naturmangfoldet på stedet er også uttrykkelig vurdert og hensyntatt, jf. saksfremlegget side 10-11. Det fremgår blant annet at naturmangfoldet er undersøkt opp mot flere tilgjengelige kartlag. Kommunen vurderte at det ikke er grunn til å tro at tiltaket vil påvirke truede eller verdifulle arter og naturtyper, og at området vil tåle den aktuelle belastningen uten irreversibel skade på naturmangfoldet i særlig grad.

I kommunens samlede vurdering, jf. saksfremlegget side 12 flg., vises det til at det er lagt vekt på uttalelser fra offentlige myndigheter og berørte grunneiere, naboer og andre innbyggere. Kommunen peker på at det er avdekket interessemotsetninger og konflikt om arealbruken i planområdet, og viser blant annet til at merknadene peker på et ønske om at opplagsplassen fjernes eller flyttes. Videre viser kommunen til at til tross for at noe av strandsonen vil bli utilgjengelig for ferdsel, så vil etableringen av landstrøm likevel være samfunnsnyttig, og gi flere positive ringvirkninger, enn om skipene skulle ha kjørt på aggregat.

Ved den muntlige gjennomgangen i kommunestyret ble det drøftet om man skulle avslå planforslaget i påvente av at kommunen prinsipielt tok stilling til hele opplagsområdet på Fosen. Det ble fremlagt et alternativt forslag til vedtak fra Karmøylista/FRP. Flertallet valgte å vedta planforslaget i tråd med kommuneadministrasjonens forslag. Dette viser at alle hensynene i saken har vært hørt, vurdert og vektlagt av kommunen. Selve utfallet av interesseavveiningen ligger innenfor den kommunale skjønnsutøvelsen og det kommunale selvstyret.

3. Vedr. habilitetsinnsigelsen fra Lars A. Simonsen

Det vises for sammenhengens skyld til at forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e ikke gjelder for medlemmer i representantskapet i interkommunale selskap, jf. lovens ordlyd og Kommunal og regionaldepartementets veileder om habilitet i kommuner og fylkeskommuner pkt. 5.3.1. Habilitetsinnsigelsen må vurderes opp mot forvaltningsloven § 6 annet ledd.

Det foreligger ingen holdepunkter for klagerens anførsler om at vedtaket «*ikke er juridisk legitimt*» og «*bidrar til å undergrave den alminnelige tillit kommunen må ha som offentlig forvaltningsorgan*», og at «*[j] hele saksprosessen som har omhandlet opplag på Fosen sitter vi med en opplevelse om at ordføreren er forutinntatt i sine beslutninger, og at han bruker sin makt og posisjon også til å påvirke andre involverte beslutningstakere i prosessen*».

I vurderingen etter forvaltningsloven § 6 annet ledd, skal ikke klagers subjektive oppfatning tillegges vekt. Habilitetsvurderingen skal foretas objektivt, jf. lovens ordlyd «egnet til». Det er ikke i seg selv «særegent» at ordføreren representerer kommunen i selskapets eierorgan, Havnerådet. Det er Havnestyret og administrasjonen som står for den daglige driften i Karmsund Havn. En habilitetsinnsigelse må forankres i konkrete forhold knyttet til saken, som er egnet til å svekke tilliten til ordførerens upartiskhet.

Det foreligger heller ikke noen «særlig fordel, tap eller ulempe» for ordføreren personlig eller for noen som ordføreren har «nær personlig tilknytning til», eller andre konkrete «særegne forhold», som er egnet til å svekke allmenhetens tillit til ordførerens upartiskhet i denne saken.

4. Vedr. klagen fra eierne av gnr. 109, bnr. 3 v/advokat Asserson

Klagerne har anført at reguleringsplanen er vedtatt uten at det er gjennomført en bredere interesseavveining av hvorvidt det aktuelle sjøområdet på Fosen i det hele tatt bør brukes til opplag.

Gjennomgangen i pkt. 2 ovenfor viser at de relevante interessene i saken vurdert opp mot hverandre, og det fremgår klart at kommunen har vurdert fordelene ved tiltaket til å overstige ulempene. Vedtaket ligger innenfor den kommunale skjønnsutøvelsen og det kommunale selvstyret.

Klagers karakteristikk fremstår misvisende, når det uttales at reguleringsplanen handler om å «retablere» skipsopplagsvirksomhet ved Fosen, og når det uttales at det «ikke tillates opplag» uten landstrøm per dags dato. Fosen har vært benyttet som opplagsområde siden 70-tallet, og inngår i totalporteføljen av opplagsområder hos Karmsund Havn.

Det er ikke riktig at sjøområdet utenfor eiendommen gnr. 109, bnr. 3 har «uklar juridisk status» og at kommuneplanens arealformål kun tjener som «ren informasjon», slik klagerne hevder. Det aktuelle sjøområdet er regulert til arealformålet «opplagsområde for skip», jf. plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 6. Arealformålet er bindende for bruken av området, og skaper et juridisk vern mot alternative etableringer og alminnelig ferdsel i sjø som ville kunne beslaglegge områdene. På tilsvarende måte er det regulert inn opplagsområder i Bøvågen øst for Avaldsnes, i Karmsundet nord for Karmsundbroen, samt sør for Husøy. Selv om det ikke

kontinuerlig ligger skip i opplag i sjøområdet på Fosen, har det betydning at området er avsatt til opplagsområde.

Formannskapetets vedtak av 15.06.2020 endrer ikke kommuneplanens bindende status.

Formannskapetets vedtak kan ikke tolkes som en instruks om å avstå fra å tilrettelegge for landstrøm, uten å foreta en vurdering av hele opplagsområdet på Fosen. Formannskapet har for så vidt heller ikke kompetanse til å binde kommunestyret, kommuneadministrasjonen, offentlige myndigheter og andre rettssubjekter på denne måten. Noen slik instruks kan uansett ikke leses ut av vedtaket. Tvert imot fremgår det at Karmsund Havn «anmodes» om å legge betydelige ressurser inn i arbeidet med å etablere landstrøm til opplagsområdet (vedtakets pkt. 2). Videre «ber» Formannskapet om Karmsund Havn – «så langt det er forenlig med Karmsund Havns samfunnsoppdrag» – om å avvente med å gi konkret tillatelse til opplag inntil landstrøm er etablert (pkt. 4). Formannskapet «ber» også om at opplagsplasser og ankringsplasser for skip vurderes nærmere ved gjennomgangen av «kommuneplanen» (vedtakets pkt. 5, vår utheving).

Reguleringsplan 5113 er fullt i tråd med Formannskapetets vedtak av 15.06.2020. Planen skal være et positivt tiltak som medfører mer skånsom bruk av opplagsområdet overfor miljøet og omgivelsene.

Karmsund Havn vil gi en kort bemerkning til oreigningslova § 2 annet ledd, ettersom klagerne anfører at dette har betydning for reguleringsplanens gyldighet.

Interessene i saken er beviselig vurdert opp mot hverandre på tilfredsstillende måte, jf. gjennomgangen i pkt. 2 ovenfor. Reguleringsplanen viser med klar sannsynlighetsovervekt at behovet for å gjennomføre tiltaket er vurdert til å veie tyngre enn eksisterende bruk. Alle berørte interesser er gitt anledning til å uttale seg i planprosessen. Interessene er åpenbart vurdert og hensyntatt i kommunens saksfremlegg og merknadsvurdering. Selve utfallet av interesseavveiningen er underlagt forvaltningens frie skjønn, jf. bl.a. Rt. 1998 s. 416 og RG 1983 s. 930. Vilkåret om interesseavveining i oreginl. § 2 annet ledd er derfor innfridd. I alle tilfeller er ikke kravet til interesseavveining i oreginl. § 2 annet ledd en forutsetning for at planvedtaket er gyldig. Lovteksten sikter til *ekspropriasjonsvedtaket*, og ikke reguleringsplanvedtaket.

Med hilsen

Martin Lie Hauge
Konsernadvokat

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur.